

A.V. Solodchuk

candidate of pedagogical
sciences

Uman PavloTychyna

State Pedagogical University

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

XXI століття характеризується швидкими змінами в економіці, науці, освіті та суспільному житті. Для успішної підготовки майбутніх вчителів, методистів та їх професійної компетентності, необхідно вносити систематичні зміни у зміст програми, у використання сучасних методів навчання, оцінювання навчального процесу програми, забезпечити заплановані результати навчання - професійні та загальні компетенції для задоволення потреб споживачів, працевлаштування та задоволення в особистому житті.

Одним із провідних завдань вищого навчального закладу на сучасному етапі модернізації системи вищої освіти України є пошук форм її інтеграції з наукою і виробництвом, підвищення ролі та відповідальності фахівця, забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог, зокрема, подолання розриву між рівнем теоретичних знань студентів і практичними навичками їх застосування в процесі професійної діяльності. Конкуренція на ринку праці можлива лише завдяки розвитку нової компетенції, котра зростає з кожним днем. Конкурентоспроможні фахівці мають володіти професійними вміннями і навичками, що ґрунтуються на сучасних спеціальних знаннях певної галузі виробництва та високим рівнем професійної компетентності, що ґрунтується на критичному мисленні та здатності застосовувати теоретичні надбання на практиці.

Виникає необхідність у соціально і професійно активній особистості, яка володіє високою компетентністю, професійною мобільністю,

самостійністю, вмінням постійно удосконалювати свої професійні навички, професійно реалізовувати подальше творче зростання.

Компетентнісний підхід орієнтується на кінцевий результат освітнього процесу, спрямовується на формування у майбутнього фахівця готовності ефективно використовувати потенційні можливості та зовнішні ресурси для досягнення поставленої мети. Поняття «формування» у педагогіці розглядається як результат розвитку людини, пов'язаний з цілеспрямованими змінами через виховання, освіти і навчання. Професійний розвиток особистості важливо вивчати в єдності його операційного й споживчо-мотиваційного компонентів [2]. Професійне становлення — це багаторівневий процес, що складається з чотирьох основних стадій, а саме, вступ у професійний заклад, засвоєння професійних знань, вмінь та навичок, професійна адаптація, реалізація особистості в професійній діяльності. Підготовка кваліфікованих фахівців здійснюється насамперед завдяки навчальному процесу у вищому навчальному закладі, який можна розглядати як сукупність системоутворюючих складових елементів. Залежно від основної дидактичної мети професійного навчання навчальний процес можна поділити на теоретичне та практичне навчання.

Майбутній фахівець має бути готовим увійти у виробничу сферу взаємозв'язків, впевнено почувати себе в професійному середовищі, а для цього необхідні сформовані професійні якості особистості і навички соціального і суто професійного спілкування. Провідним компонентом професійного навчання як навчального предмета є спосіб діяльності. У професійній підготовці саме досвід здійснення діяльності є головною функцією відповідних навчальних дисциплін [1]. Навчальна діяльність суттєво відрізняється від професійної за мотивами, цілями, засобами і результатами, то потрібно шукати шляхи та засоби трансформації навчальної діяльності в професійну. Одним із таких засобів можна розглядати виробничу практику, яка, як частина навчального процесу, може розв'язати цю задачу. Виробнича практика проводиться з відривом від виробництва і

структурно пов'язана з майбутньою професією. Саме в процесі проходження виробничої практики студенти безпосередньо засвоюють визначену систему норм, правил, соціальних ролей та цінностей, які в подальшому допоможуть їм реалізуватись в якості компетентних спеціалістів у своїй сфері діяльності. Отже, процес організації професійної підготовки майбутніх фахівців є засобом розвитку їх професійної компетентності.

Отже, одним із головних завдань навчального закладу є формування професійної компетентності студентів, а найважливішою складовою якісної підготовки фахівців, які відповідають запитам сьогодення, є практична підготовка, оскільки вона сприяє глибшому сприйняттю обраної спеціальності і швидшій адаптації випускників до умов роботи на обраній організації в ринкових умовах.

Література

1. Мокін Б.І., Мізерний В.М., Мензул О.М. Формування професійної компетентності студентів в умовах професійно-практичної підготовки / Б.І. Мокін, В.М. Мізерний, О.М. Мензул // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2011. - №5. – С.199-203
2. Петрук В. А. Модель формування фахової компетентності в майбутніх випускників технічних ВНЗ у процесі двоступеневого навчання [Електронний ресурс] // е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку». — 2009. — Вип. 3. — Режим доступу :
3. http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions